

СТАНОВИЩЕ

от

Проф. д-р Даниела Христова Тасевска,
катедра по психология към Философски факултет
на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий”

ОТНОСНО: научната, научно-приложната и професионално-академичната дейност и продукцията на участника в обявения конкурс от ЮЗУ „Неофит Рилски” в Държавен вестник (брой 42 от 12.05.2020 г.) за заемане на академичната длъжност „доцент” в област на висше образование 3.2 Психология, Социална психология (Психология на семейните отношения)

I. Данни за конкурса

На обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент”, в област на висше образование 3.2 Психология, Социална психология (Психология на семейните отношения) за участие се е явил един единствен кандидат гл. ас. д-р Наташа Вирмозелова Ангелова.

Предложението на катедрения съвет на катедра „Психология” е гласувано от Факултетния съвет на Философски факултет с протокол №4 от 07.07.2020 г.

Документите, удостоверяващи професионалната подготовка на кандидата са коректно представени, съобразно изискванията на действащата нормативна уредба за документи по процедури от този порядък.

II. Данни за кандидата

Кандидатът по конкурса, гл. ас. д-р Наташа Вирмозелова Ангелова работи като преподавател на основен трудов договор във Философски факултет към ЮЗУ „Неофит Рилски“ от 2008 г.

Наташа Вирмозелова Ангелова е родена през 1979 г. Средното си образование завършва през 1997 г. в СОУ „Любен Каравелов”. Дипломата си за ОКС-бакалавър по специалност психология придобива през 2002 г. в ЮЗУ „Неофит Рилски“. От 2009 до 2011 е докторант в свободна форма на обучение към катедра Психология, Философски Факултет, ЮЗУ “Неофит Рилски”. Дипломата за научна степен доктор по Педагогическа и възрастова психологи, диплома № 0021, издадена на 06.12.2011 г.

В периода от 2000 до 2009 г. Наташа Вирмозелова Ангелова работи като психолог в Ресурсен център „Нова Алтернатива“, както и в Институт по Психология на МВР, сектор “Професионална психодиагностика” в Лаборатория по Психология в град Благоевград. От 2008 г. е щатен асистент към катедра „Психология“ в катедрата по психология.

Кандидатката е изнасяла лекции по Европейска програма „Еразъм” в университети в Испания (2018) и в Италия (2019). Главен редактор на списание *Psychological Thought*, Член на редакционна колегия на *Годишник по психология*, както и рецензент на 54 рецензии на статии в списание „Psychological Thought“, (реферирано в Scopus)

Участва в национален проект на МОН: Модернизация в образованието - 2017 год.

Наташа Ангелова има множество допълнителни квалификации, сред които:

Базисен курс по Позитивна психотерапия към Дружество по позитивна психотерапия България; Основен курс по хипноза към Българска асоциация по хипноза и хипнотерапия (БАХХ); Обучение по „Арт-терапия при работа със зависими” към Психотерапевтичен институт по социална екология на личността; Курс по Психологично консултиране в системния подход чрез използване на различни психотерапевтични техники методи в консултирането, превенцията и рехабилитацията към Психотерапевтичен институт по социална екология на личността; Основен курс „Първа долекарска помощ” и базисно обучение по „Първа психологическа помощ и Психо-социална подкрепа при бедствия/кризи” към Български червен кръст; Курс на обучение по Методи за работа със семейства в криза към Фондация „Социални общности” – Консултативен център „Плиска” и др.

Кандидатката има членство и в следните професионални организации: Член на Дружеството на психолозите в България; Член на регистъра на психолозите в МВР; Член на Българска асоциация по хипноза и хипнотерапия; Асоцииран член на Американската психологична асоциация.

Задълбочаването на своите научни компетентности Наташа Ангелова постига и чрез активности в следните научни форуми:

1. Участие в два Национални конгреса по Психология: 2008 г., 2017 г.
2. Участие в един Световен конгрес: 2012 г.
3. Участие в две научни конференции с международно участие в България: 2011 г., 2010 г.
4. Участие в четири научни конференции в България.

Извод: От представената в професионалната биография информация става ясно, че д-р Ангелова притежава сериозен опит в теорията и практиката на психологическата наука, който очертава професионалния ѝ профил на изследовател-социален психолог.

При цялостния преглед на подадените в конкурса от г-жа Наташа Ангелова публикации прави впечатление утвърденият през времето в нея научен интерес към проблемите на социалната комуникация, стратегиите за справяне със стреса и базисното развитие на социалните умения, в контекста на семейните отношения.

III. Публикации по конкурса.

Публикациите, които кандидатът представя при участието си в конкурса са общо 25, между които:

■ 3 монографии

- Ангелова, Н. (2019). *Психология на семейните отношения*. Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов“, стр.279, ISBN 978-954-322-983-3. (хабилитационен труд)
- Вирмозелова, Н. (2012). *Афилиацията – условие за принадлежност към група*. Университетско издателство. Университетско издателство "Неофит Рилски", стр.156, ISBN 978-954-680-819-6. (монография, която не е представена като основен хабилитационен труд).
- Ангелова, Н. (2019). *Стратегии за справяне със стреса*. Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов“, стр. 286, ISBN 978-619-245-006-9. (монография на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор").

- **22 статии** с теоретично и практически насочено съдържание, както следва:

- 2 статии публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

1. **Ангелова, Н.** (2020). Възрастови и полово-ролеви различия към паричните нагласи. *Psychological Thought*, 13(1), 169-204, ISSN 2193-7281. doi.org/10.37708/psyct.v13i1.404 ISSN:2193-7281 .

2. **Ангелова, Н.,** Заимова-Цанева, Е. (2018). Българска апробация на скала за измерване на Удовлетвореността от семейството с прилагателни (F.S.A.S.) *Psychological Thought*, 11(1), 33–44, ISSN 2193-7281. <https://doi.org/10.5964/psyct.v11i1.257>

- 12 статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове след придобиване на онс „доктор”, а именно:

1. **Angelova, N.** (2020). La percezione sociale e l'influenza della comunicazione non verbale sul comportamento umano. In Maria Garro (Ed.) *Psicologia sociale e interventi educativi. Trasversalita, contesti e relazioni*. (pp. 54-73). [Social perception and the influence of non-verbal communication on human behavior. In Maria Garro (Ed.) Social psychology and educational interventions. Transversality, contexts and relationships.] ISBN 978-88917-9180-1.

2. **Ангелова, Н.,** Заимова-Цанева, Е. (2019). Връзка между социално-демографските фактори и удовлетвореността от работата. *Годишник по Психология*, 10 (1), 88-98, ISSN 2683-0426. <http://yearbookpsy.swu.bg/wp-content/uploads/2019/12/THE-RELATIONSHIP-OF-SOME-SOCIAL-DEMOGRAPHIC-FACTORS-AND-JOB-SATISFACTION-pp-88-98.pdf>.

3. **Ангелова, Н.** (2019). Психологични концепции и теоретични модели на ученето. Когнитивен ракурс. *Годишник по Психология*, 10(1), 53-69, ISSN 2683-0426. <http://yearbookpsy.swu.bg/wp-content/uploads/2019/12/PSYCHOLOGICAL-CONCEPTS-AND-THEORETICAL-MODELS-OF-LEARNING.-COGNITIVE-PERSPECTIVE-pp-53-69.pdf>.

4. **Ангелова, Н.,** Стаменова, Д. (2019). Личностни характеристики и психологични профили на лица с хранителни разстройства. *Българско списание за психиатрия*, 4(3), 13-26, ISSN 2367-8828. https://www.researchgate.net/publication/336495329_Licnostni_harakteristiki_i_psihologichni_profili_na_lica_s_hranitelni_razstrojstva.

5. **Angelova, N.** & Zaimova-Tsaneva, E. (2019). Marital and Family Satisfaction According to the couple`s Type of Interpersonal Relationships. *Problems Of Psychology in The 21st Century*, 13(1), 47-64, ISSN 2538-7197. <https://doi.org/10.33225/ppc/19.13.47>.

6. **Angelova, N.** & Trencheva M. (2017). The Marital Status As Predictor Of Differences In Time Perspective And Optimistic-Pessimistic Attitudes Among Women. *Problems Of Psychology in The 21 St Century*, 11(1), 6-14, ISSN 2538-7197. <http://oaji.net/articles/2017/444-1515690356.pdf>

7. **Ангелова, Н.** (2017). Влияние на някои социално-демографски фактори върху оптимизма и негативните очаквания при жени в средна възраст. *VIII Национален Конгрес по Психология*, Под ред. Сава Джонев и кол., 140-147, Процентски център ЛМ ЕООД, ISBN: 978-619-90965-0-5.

8. **Angelova, N.** (2016). Locus of Control and Its Relationship With Some Social-Demographic Factors. *Psychological Thought*, 9(2), 248–258, ISSN:2193-7281. <https://doi.org/10.5964/psyct.v9i2.179> .

9. **Ангелова, Н.** (2015). Връзки на зависимост между coping стратегиите и диспозициите интерналност-екстерналност. *Годишник по Психология*, 6(1), 59-69, ISSN1314-1074. https://www.researchgate.net/publication/321481993_Angelova_N_2015_VRZKI_NA_ZVISIMOST_MEZDU_KOPING_STRATEGIITE_I_DISPOZICIITE_INTERNALNOST-

10. **Вирмозелова, Н.** (2014). Работа с деца в риск. *Psychological Thought*, 7(1), 1–18, ISSN:2193-7281. <https://doi.org/10.5964/psycyct.v7i1.74>

11. **Вирмозелова, Н.,** Димитрова, М. (2013). Връзка между типологичните особености на личността от концепцията на К. Г. Юнг и емоционалната интелигентност. *Psychological Thought*, 6(2), 1–19, ISSN:2193-7281. <https://doi.org/10.5964/psycyct.v6i2.83>

12. **Вирмозелова, Н.** (2012). Проучване на преживяването на самота. *XI Научна конференция „Приложна психология и социална практика“*, 323- 336. ВСУ „Черноризец Храбър“, ISSN1314-0507.

- **8** статии и доклади, публикувани в *нереферирани списания с научно рецензирани* или публикувани в *редактирани колективни томовете* преди придобиване на онс „доктор“.

1. **Вирмозелова, Н.** (2010). Езикови схеми – схеми на познанието. *Годишник по Психология*, 1, 408-422, ISSN1314-1074.

2. Вирмозелова, Н. (2010). Роля и влияние за разрешаване на Едиповата ситуация при момичето. *Годишник по Психология*, 1, 430-448, ISSN1314-1074.

3. Ванчева Й., **Вирмозелова, Н.** (2008). Типовете междуличностни отношения и потребността от приемане, изразена чрез мотива за афилиация при подрастващите. *Психологическа мисъл*, 74-84, ISSN1312-7969 .

4. Славчов, Б., **Вирмозелова, Н.** (2008). Особенности на времевата ориентация на студентите и избора им на специалност” *V Национален конгрес по Психология, Българско списание по психология*, 1-4, София, ISSN 0861-7813.

5. **Ангелова, Н.,** Стрижлев, И. (2006) Основни принципи на психологично консултиране на горещи телефонни линии. *Сб. от научна конференция (Под ред.) И. Григоров и кол. “Активност и адаптация на личността в условия на промени, I том*, 87-93. ЮЗУ „Неофит Рилски”, ISBN 954-07-2263-2.

6. **Вирмозелова, Н.** (2006) Стилът на управление в контекста на страха от неуспех. *Сб. от научна конференция (Под ред.) И. Григоров и кол. “Активност и адаптация на личността в условия на промени” II том*, 219-229. ЮЗУ „Неофит Рилски”, ISBN954-07-2264-0.

7. **Вирмозелова, Н.** (2006). Социализацията и асоциалното поведение през призмата на позитивната психотерапия. *Сб. от научна конференция Личност, Социална среда, Активност*, 308-313. ЮЗУ „Неофит Рилски”, ISBN 978-954-680-486-0.

8. **Вирмозелова, Н.** (2004). Страхът от неуспех като част от мотивационния комплекс за постижение и структурата на личността. *Сб. От научни съобщения (Под ред.) Петър Николов, Роман Дражев „Младите на прага на Психологията“*, 129-139. ЮЗУ „Неофит Рилски”, ISBN – 10: 954-680-422-3, ISBN-13:978- 954-680-422-8.

8 от представените по конкурсната процедура научни статии са в съавторство.

Предвид разглежданата в представените публикации проблематика, същите могат да се класифицират в три научно-изследователски направления:

Първо направление: Публикации с фокус към психология на семейните отношения (1 монография, 5 статии, съответно: [5], [10], [11], [13] [18], от списъка с научни статии и доклади).

Второ направление: Публикации с фокус към афилиация – 1 монография, 10 статии, съответно: [4], [6], [8], [12], [15], [17], [19], [20] [22], [24], от списъка с научни статии и доклади.

Трето направление: Публикации с фокус към някои базисни нагласи и психични състояния на личността (1 монография, 9 статии, съответно: [3], [6], [7], [9], [14], [16], [21], [23], [25] от списъка с научни статии и доклади).

Извод: По моя преценка представените научни издания са многоаспектно повлияни от дългогодишната практика на кандидата както като действащ професионалист и изследовател в сферата на психологическата наука и практика и като експерт-обучител в реализирането на специализираните дейности по научноизследователски инициативи. Този факт като цяло допринася за достоверните обобщения на Наташа Ангелова в нейната научна продукция. Нещо повече, интерпретираните в научните търсения на гл. ас. д-р Ангелова, тясно социалнопсихологически и подчертано психолого-експертни проблеми притежават научно-изследователска стойност и са смисломотивиращ фактор в индивидуалната и професионалната ѝ кариера.

IV. Оценка на научните и практически резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция.

4.1. Монографии

С фундаментално значение между представените по конкурса публикации се явява монографичният труд на гл. ас. д-р Ангелова „*Психология на семейните отношения*“ (Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов“, 2019, стр.279, ISBN 978-954-322-983-3).

Авторката в аналитичен стил представя теоретичната рамка на значимите за семейната система емоционални, развитийни и структурни аспекти на семейните отношения. В изследователски план основната цел на монографията съдържателно е организирана в следните тематични полета:

- *специфични различия между хората с различен семеен статус* по отношение на преживяването на самотата;
- *склонност на хората с различен семеен статус* да обвиняват себе си или другите за неуспехите и трудностите, които срещат в живота си;
- *алтернативи за справяне на хората с различен семеен статус* в конфликтни или стресови ситуации;
- *мотивацията за афилиация на хора, произлизащи от семейства с различен брой деца.*

Изложението се отличава с коректност на анализа на актуални теории за семейството, Дизайнът на цялостното изследване е свързан с проучване на седем основни фактора (преживяване на самота, мотивация за афилиация, копинг стратегии, локализация на контрола, оптимизма и негативните очаквания, времевата ориентация, справянето в конфликтни ситуации). В съпоставителен план са коментирани за 620 изследвани лица са представени резултатите свързани с доказването на основните хипотези, сред които се открояват тези за преживяването на самота, за негативните очаквания, за локуса на контрола, за активните стратегии при негативни събития, за оптимизма и сътрудничеството.

С разработването на този монографичен труд д-р Ангелова допринася за развитието на теорията на социалната психология мотивацията в сферата на психологията на семейните отношения, чрез:

- *акцентиране* върху потребността от хуманизиране на социалните взаимодействия в семейството.

- *проблематизиране и аргументиране* на необходимостта от осъвременяване на психосоциалния конструкт „преживяване на самота“, в контекста на семейния статус.

- *открояване* на индивидуалността при хора с различен семеен статус и актуализиране на ресурсите им за справяне с нормативни и ненормативни житейски събития.

С научна значимост в предложената рецензия се откроява и монографията на д-р Наташа Ангелова *“Афилиацията – условие за принадлежност към група”* (Университетско издателство "Неофит Рилски", 2012, стр.156, ISBN 978-954-680-819-6).

В съдържателен аспект трудът представлява композирана цялост, интерпретираща теоретико-приложните разновидности на връзката между афилиацията и бинарната когнитивна система екстерналност-интерналност. С научна грамотност и с разумен прагматизъм авторката полемизира афилиацията не само като процес на свързване и принадлежност, а и като характеристика на личността, която е свързана с емоционалните копинг стратегии и екстернален локус, носи негативната интерпретация за липса на самостоятелност и способност за собствен поглед и подход към житейските събития.

В предложената за рецензиране трета монография *„Стратегии за справяне със стреса“*. (Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов“, 2019, стр. 286. ISBN 978-619-245-006-9) Наташа Ангелова коментира резултатите от своето дисертационно научно изследване на тема *„Социални потребности и когнитивни диспозиции детерминанти на копинг стратегии”* като проверява връзката между три конструкта:

1. Копинг-стратегии, позволяващи на човека да овладее и реагира на стресогенните стимули, с които се среща в живота си;

2. Когнитивните диспозиции интерналност-екстерналност, изразени чрез локализация на контрола.

3. Социални потребности, които мотивират поведението за принадлежност към група, измерени чрез методика *„Мотивация за афилиация”*.

Резултатите, в предложената научна работа, доказват предположението за връзка между копинг-стратегии, социалните потребности за афилиация и когнитивните диспозиции интерналност-екстерналност при локализация на контрола.

В езиково отношение изложението на трите монографии се отличава с понятийна коректност, логично подреждане и свързаност на частите.

4.2. Статии

Анализът на представените в списъка на публикациите **статии** в научно-методическо отношение се групират по признака проблематика, както следва:

Първо направление: Публикации с фокус към психология на семейните отношения.

5 статии от списъка с научни статии и доклади, съответно: [5], [10], [11], [13] [18], от които 3 са самостоятелни, а две са в съавторство. В съдържателен план статиите от тази тематична група подчертано разкриват изследователския опит на д-р Ангелова за търсене на зависимости **между семейния статус, психичните особености на личността и копинг стратегиите за преодоляване на трудности в различни житейски ситуации.**

Второ направление: Публикации с фокус към афилиация – 10 статии от списъка с

научни статии и доклади, съответно: [4], [6], [8], [12], [15], [17], [19], [20] [22], [24], от които 8 самостоятелни, а две в съавторство. Тези статии разкриват компетенциите на авторката в сферата на извеждане на принципите на социалните феномени на комуникация, в по-широкия контекст на разпознаването на емоции и улавянето на информационния поток, формирането на нагласи и когнитивни вярвания, постигането на прозрения в процеса на преподаване и учене, формирането на оптимизъм.

Трето направление: Публикации с фокус към някои базисни нагласи и психични състояния на личността - 8 статии от списъка с научни статии и доклади, съответно: [6], [7], [9], [14], [16], [21], [23], [25], от които 4 самостоятелни и 4 в съавторство. Всички те съдържат научно-аналитичните обобщения на гл. ас. д-р Наташа Ангелова от сферата на теоретико-практическата проблематика на психологията на личността, психологията на ученето и психологията на управлението. В тях се предлагат стратегии за насърчаване на индивидуално-личностното мислене и поведение.

Извод: В своята концептуална насоченост статиите доказват утвърдени умения на д-р Ангелова да **работи върху неотложни социалнопсихологически проблеми на индивида, семейството, групата и общността.**

В обобщение на т. IV (4.1 и 4.2):

Намирам представените от гл. ас. д-р Наташа Ангелова собствени приноси в научно-практическата дейност като адекватно формулирани и съвместими с изследователската ѝ активност през годините. Приложената справка е изчерпателна, информативна, оформена коректно и отговаря на реалните ѝ постижения.

V. Преподавателска дейност

От представената в документацията справка за аудиторна заетост на гл. ас. д-р Наташа Вирмозелова Ангелова е видно, че тя има достатъчно висока аудиторна и извън аудиторна заетост и основно е ангажирана с обучението на студенти от Философски факултет, Факултет по обществено здраве и спорт, Факултет по Педагогика, Технически колеж, Природо-математически факултет. Прави впечатление разнородния характер на разработените учебни програми за студенти от различни специалности **в ОКС-бакалавър**, между които: Психология на семейните отношения (обучение на български и английски език); Когнитивна психология (обучение на български и на английски език); Психология на конфликтите (обучение на български и на английски език); Психология на управлението (обучение на български език); Консултиране в детска възраст (обучение на български език); Психотерапия (обучение на български език); Обща психология (обучение на български език).

На гл. ас. Ангелова са възложени лекционни курсове (Когнитивна психология (обучение на български и на английски език); Консултативна психология (обучение на български език); Психология на детско-юношеската възраст (обучение на български език); Психология на общуването (обучение на български език) и в **Магистърски програми** по Клинична психология, Криминална психология, Юридическа психология, Училищна психология, Психология на управлението.

Кандидатката по конкурса е реализирала **Научно ръководство** (от 2012 до 2018 г.) на **5 дипломни работи** на студенти в бакалавърска и магистърска програма по Психология и на **1 докторант** по Педагогическа и възрастова психология. Тя е

отговорник по програма „Еразъм +” за катедра Психология и на Магистърска програма „Клинична психология”. Наташа Ангелова участва активно:

- **в технически комисии за държавни изпити и защиты на дипломни** на студенти в бакалавърска и магистърски програми;
- **в актуализирането на учебни планове** за бакалавърска и магистърска степен по Психология;
- **в разработването и актуализирането на учебни програми** за бакалавърски и магистърски програми по Психология.

VI. Заключение

Прегледът на документите и анализът на научната продукция на д-р Ангелова води до **обобщението**, че в нейната дейност в хармонично единство са представени задълбочени научни интереси; целенасочени научно-приложни изследвания; активна работа в научно-изследователски проекти; успешна изява на научни форуми; достатъчен опит в учебно-преподавателската дейност.

Научноизследователските интереси на кандидата по конкурса са насочени към значими социалнопсихологически проблеми на семейната институция, които допълват облика на теорията и практиката на психология на семейните отношения с нови теми от системата на научните знания за личността и социалните ѝ роли и преживявания в семейството.

Разработваните от д-р Наташа Ангелова проблеми са с теоретична и практическа актуалност и перспективност. Резултатите от извършението от нея изследвания внасят съществено нови елементи в научното знание, уточняват и конкретизират актуални социалнопсихологически концепции и разкриват перспективи за усъвършенстване на теорията и практиката на социалната психология.

Имайки предвид констатираните научни качества и задълбочената преподавателска подготовка на гл. ас. д-р *Наташа Вирмозелова Ангелова*, то предлагам на уважаемото научно жури да гласува положително и да предложи на Факултетния съвет да я избере за заемане на академичната длъжност „доцент” по Социална психология (Психология на семейните отношения) при Философски факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски”.

23. 08. 2020 г.
В. Търново

Член на научното жури:
/проф. д-р Даниела Тасевска /

OPINION

**Prof. Dr. Daniela Hristova Tasevska,
Department of Psychology at the Faculty of Philosophy
of VTU "St. St. Cyril and Methodius "**

REGARDING: scientific, scientific-applied and professional-academic activity and production of participants in the competition announced by SWU "Neofit Rilski" in the State Gazette (issue 42 of 12.05.2020) for holding the academic position "associate professor" in the field of higher education 3.2 Psychology, Social psychology (Psychology of family relations)

I. Data for the competition

In the announced competition for the academic position of "Associate Professor" in the field of higher education 3.2 Psychology, Social Psychology (Psychology of Family Relations) was participated only one candidate - Chief Assistant Professor Dr. Natasha Virmozelova Angelova.

The proposal for the department council of the Department of Psychology was voted by the Faculty Council of the Faculty of Philosophy with protocol №4 from 07.07.2020.

The documents certifying the candidates' professional training are correctly presented, in accordance with the requirements for operation of this legislation for documents after the procedure of this order.

II. Candidate details

The candidate in the competition, Natasha Virmozelova Angelova, PhD, has been working as a lecturer on a basic employment contract at the Faculty of Philosophy at SWU "Neofit Rilski" since 2008.

Natasha Virmozelova Angelova was born in 1979. She completed her secondary education in 1997 at Lyuben Karavelov High School. She obtained her bachelor's degree in psychology in 2002 at SWU "Neofit Rilski". From 2009 to 2011, she was a doctoral student at the Department of Psychology, Faculty of Philosophy, SWU "Neofit Rilski". The diploma for the scientific degree of Doctor of Pedagogical and Age Psychology, diploma № 0021, was issued on 06.12.2011.

From 2000 to 2009, Natasha Virmozelova Angelova worked as a psychologist at the Resource Center "New Alternative", as well as at the Institute of Psychology of the Ministry of Interior, Sector "Professional Psychiatry" at the Laboratory of Psychology in Blagoevgrad. Since 2008 he has been a full-time assistant at the Department of Psychology.

The candidate has lectured on the European Erasmus program at universities in Spain (2018) and Italy (2019), she is also editor-in-chief of Psychological Thought, member of the Editorial Board of the Yearbook of Psychology, and reviewer of 54 reviews of the article in the journal Psychological Thought (Scopus).

She participated in a national project of the Ministry of Education and Science: Modernization in education – 2017. Natasha Angelova has many additional qualifications, including Basic course in Positive Psychotherapy at the Society for Positive Psychotherapy Bulgaria; Basic course in hypnosis at the Bulgarian Association of Hypnosis and Hypnotherapy (BAHH); Training in "Art therapy in working with addicts" at the Psychotherapeutic Institute of Social Ecology of the individual; Courses in Psychological Counseling in family systems, using various psychotherapeutic techniques, methods for counseling, prevention and rehabilitation at the Psychotherapeutic Institute of Social Ecology of the individual; Basic course "First aid" and basic training in "First psychological aid and Psycho-social support in disasters / crises" at the Bulgarian Red Cross; Training course on Methods for working with families in crisis at the Social Communities Foundation - Pliska Consulting Center and others.

The candidate has membership in the following professional organizations:

- Member of the Society of Psychology in Bulgaria;
- Member of the register of psychology in the Ministry of Interior; Member of the Bulgarian Association of Hypnosis and Hypnotherapy;
- Member of the American Psychological Association.

Natasha Angelova also prolongs her scientific competencies through activities in the following scientific forums:

1. Participation in two National Congresses in Psychology: 2008, 2017
2. Participation in a World Congress: 2012
3. Participation in two scientific conferences with international participation in Bulgaria: 2011, 2010.
4. Participation in four scientific conferences in Bulgaria.

Conclusion: From the presentation of information in the professional biography, it is clear that Dr. Angelova gives profound experience in the theory and practice of psychological science, which outlines her professional profile as a researcher-social psychologist.

During the comprehensive review of the publications for the competition, it made an impression her scientific interest in the problems of social communication, strategies for coping with stress, and fundamental development of social skills in the context of family relationships.

III. Competition publications.

The publication that the candidate submitted for participation in the competition are 25, including:

→ **3 monographs:**

- **Angelova, N. (2019).** Psychology of family relations. Publishing house of BAS "Prof. Marin Drinov", p.279, ISBN 978-954-322-983-3. (habilitation work)

- **Virmozelova, N. (2012).** Affiliation - the conditions for belonging to the group. University publishing house. University Publishing House "Neofit Rilski", p.156, ISBN 978-954-680-819-6. (monograph, which is not presented as the main habilitation work).

Angelova, N. (2019). Strategies for dealing with stress. Publishing house of B.A.S. "Prof. Marin Drinov," p. 286, ISBN 978-619-245-006-9. (monograph based on a defended

dissertation for the award of educational and scientific degree "Doctor").

❖ 22 articles with theoretical and practical content, as follows:

→ 2 articles published in scientific journals, referenced and indexed in world-famous databases with scientific information.

- **Angelova, N. (2020)**. Age and gender-role differences in monetary attitudes. *Psychological Thought*, 13 (1), 169-204, ISSN 2193-7281. doi.org/10.37708/psyct.v13i1.404 ISSN: 2193-7281.

- **Angelova, N., Zaimova-Tsaneva, E. (2018)**. Bulgarian approbation of a scale for measuring Family Satisfaction with adjectives (F.S.A.S.) *Psychological Thought*, 11 (1), 33–44, ISSN 2193-7281. <https://doi.org/10.5964/psyct.v11i1.257>

→ **12 articles and reports published in non-refereed journals with a scientific review or published in edited collective volumes after acquiring the title "doctor", namely:**

- **Angelova, N. (2020)**. Social perception and the influence of non-verbal communication on human communication. In Maria Garro (Ed.) *Social psychology and educational interventions. Transversality, contests, and relations.* (pp. 54-73). ISBN 978-88917-9180-1.

- **Angelova, N., Zaimova-Tsaneva, E. (2019)**. Relationship between socio-demographic factors and job satisfaction. *Yearbook of Psychology*, 10 (1), 88-98, ISSN 2683-0426. <http://yearbookpsy.swu.bg/wp-content/uploads/2019/12/THE-RELATIONSHIP-OF-SOME-SOCIAL-DEMOGRAPHIC-FACTORS-AND-JOB-SATISFACTION-pp-88-98.pdf>.

- **Angelova, N. (2019)**. Psychological concepts and theoretical models of learning. Cognitive perspective. *Yearbook of Psychology*, 10 (1), 53-69, ISSN 2683-0426. <http://yearbookpsy.swu.bg/wp-content/uploads/2019/12/PSYCHOLOGICAL-CONCEPTS-AND-THEORETICAL-MODELS-OF-LEARNING.-COGNITIVE-PERSPECTIVE-pp-53-69.pdf>.

- **Angelova, N., Stamenova, D. (2019)**. Personal characteristics and psychological profiles of people with eating disorders. *Bulgarian Journal of Psychiatry*, 4 (3), 13-26, ISSN 2367-8828. https://www.researchgate.net/publication/336495329_Licnostni_harakteristiki_i_psihologicni_profili_na_lica_s_hranitelni_razstrojstva.

- **Angelova, N. & Zaimova-Tsaneva, E. (2019)**. Marital and Family Satisfaction According to the couple's Type of Interpersonal Relationships. *Problems Of Psychology in The 21st Century*, 13 (1), 47-64, ISSN 2538-7197. <https://doi.org/10.33225/ppc/19.13.47>.

- **Angelova, N. & Trencheva M. (2017)**. The Marital Status As Predictor Of Differences In Time Perspective And Optimistic-Pessimistic Attitudes Among Women. *Problems Of Psychology in The 21 St Century*, 11 (1), 6-14, ISSN 2538-7197. <http://oaji.net/articles/2017/444-1515690356.pdf>

- **Angelova, N. (2017)**. Influence of some socio-demographic factors on the optimism and negative expectations of middle-aged women. VIII National Congress of Psychology, Ed. Sava Dzhonev et al., 140-147, Production Center L.M. Ltd., ISBN: 978-619-90965-0-5.

- **Angelova, N. (2016)**. Locus of Control and Its relationship with Some Social-Demographic Factors. *Psychological Thought*, 9 (2), 248–258, ISSN: 2193-7281.

<https://doi.org/10.5964/psyct.v9i2.179>.

- **Angelova, N. (2015)**. Relationships of dependence between coping strategies and internality-externality dispositions. Yearbook of Psychology, 6 (1), 59-69, ISSN1314-1074. https://www.researchgate.net/publication/321481993_Angelova_N_2015_VRZKI_NA_ZVISI_MOST_MEZDU_KOPING_STRATEGIITE_I_DISPOZICIITE_INTERNALNOST-EKSTERNALNOST_Godisnik_po_14silogia

- **Virmozelova, N. (2014)**. Working with children at risk. Psychological Thought, 7 (1), 1–18, ISSN: 2193-7281. <https://doi.org/10.5964/psyct.v7i1.74>

- **Virmozelova, N., Dimitrova, M. (2013)**. Relationship between the typological features of personality from the concept of CG Jung and emotional intelligence. Psychological Thought, 6 (2), 1–19, ISSN: 2193-7281. <https://doi.org/10.5964/psyct.v6i2.83>

- **Virmozelova, N. (2012)**. Exploring the experience of loneliness. XI Scientific Conference "Applied Psychology and Social Practice", 323- 336. V.F.U. "Chernorizets Hrabar", ISSN1314-0507.

→ **8 articles and reports were published in unreferred journals with a scientific review or published in edited collective volumes before acquiring the title "Doctor".**

- **Virmozelova, N. (2010)**. Language schemes - schemes of knowledge. Yearbook of Psychology, 1, 408-422, ISSN1314-1074.

- **Virmozelova, N. (2010)**. Role and influence for resolving the Oedipal situation in the girl. Yearbook of Psychology, 1, 430-448, ISSN1314-1074.

- Vancheva, J., **Virmozelova, N. (2008)**. The types of interpersonal relationships and the need for acceptance are expressed through the motive for affiliation in adolescents. Psychological Thought, 74-84, ISSN1312-7969.

- Slavchov, B., **Virmozelova, N. (2008)**. Peculiarities of the time orientation of the students and their choice of specialty" V National Congress of Psychology, Bulgarian Journal of Psychology, 1-4, Sofia, ISSN 0861-7813.

- **Angelova, N., Strizhev, I. (2006)** Basic principles of psychological counseling on hotlines. Sat. from a scientific conference (Ed.) I. Grigorov et al. "Activity and adaptation of the personality in conditions of changes, Volume I, 87-93. SWU "Neofit Rilski", ISBN 954-07-2263-2.

- **Virmozelova, N. (2006)** Management style in the context of fear of failure. Sat. from a scientific conference (Ed.) I. Grigorov et al. "Activity and adaptation of the personality in conditions of change" Volume II, 219-229. SWU "Neofit Rilski", ISBN954-07-2264-0.

- **Virmozelova, N. (2006)**. Socialization and antisocial behavior through the prism of positive psychotherapy. Sat. from the scientific conference Personality, Social Environment, Activity, 308-313. SWU "Neofit Rilski", ISBN 978-954-680-486-0.

- **Virmozelova, N. (2004)**. The fear of failure as part of the motivational complex for achievement and personality structure. From scientific reports (Ed.) Petar Nikolov, Roman Drazhev "Young people on the threshold of Psychology", 129-139. SWU "Neofit Rilski", ISBN - 10: 954-680-422-3, ISBN-13: 978- 954-680-422-8.

Eight (8) of Natasha Angelova`s scientific articles submitted for the competition procedure are co-authored.

Given the topics discussed in the presented publications they can be classified into three research areas:

First direction: Publications with a focus on the psychology of family relations (1 monograph, 5 articles, respectively: [5], [10], [11], [13] [18], from the list of scientific articles and reports).

Second direction: Affiliate-focused publications - 1 monograph, 10 articles, respectively: [4], [6], [8], [12], [15], [17], [19], [20] [22]], [24], from the list of scientific articles and reports.

Third direction: Publications focusing on some basic attitudes and mental states of the personality (1 monograph, 9 articles, respectively: [3], [6], [7], [9], [14], [16], [21] , [23], [25] from the list of scientific articles and reports).

Conclusion: In my opinion, the presented scientific publications are multifacetedly influenced by the long-term practice of the candidate both as an active professional and researcher in the field of psychological science and practice and as an expert trainer in the implementation of specialized research initiatives. This fact as a whole contributes to the reliable summaries of Natasha Angelova in her scientific production. Moreover, those interpreted in the scientific research of Chief Assistant Professor Dr. Angelova, narrowly socio-psychological and strongly psychological-expert problems have research value and are a motivating factor in her individual and professional career.

IV. Evaluation of the scientific and practical results and contributions of the creative production submitted for participation in the competition.

4.1. Monographs

Of fundamental importance among the publications presented at the competition is the monographic work of Chief Assistant Professor Dr. Angelova "Psychology of Family Relations" (Publishing House of BAS "Prof. Marin Drinov", 2019, p.279, ISBN 978-954-322-983-3).

The author presents the theoretical framework of the emotional, developmental, and structural aspects of family relations that are important for the family system in an analytical style. In terms of research, the primary purpose of the monograph is organized in the following thematic fields:

- specific differences between people with different marital status in terms of experiencing loneliness;
- the tendency of people with different marital status to blame themselves or others for the failures and difficulties they encounter in their lives;
- alternatives for dealing with people of different marital status in conflict or stressful situations;
- the motivation for affiliation of people from families with different numbers of children.

The presentation is characterized by the correctness of the analysis of current theories about the family. The overall study's design is related to the study of seven main factors (experience of

loneliness, motivation for affiliation, coping strategies, localization of control, optimism and negative expectations, time orientation, coping in conflict situations). In a comparative plan, 620 respondents commented on the results related to proving the main hypotheses, including those about the experience of loneliness, negative expectations, the locus of control, active strategies in case of adverse events, optimism, and cooperation.

With the development of this monographic work, Dr. Angelova contributes to the development of the theory of social psychology and specifically in the field of psychology of family relations, through:

- Emphasizing the need to humanize social interactions in the family.
- Problematizing and arguing the need to update the psychosocial construct "experience of loneliness" in the context of marital status.
- Highlighting people's individuality with different marital status and updating their resources to deal with normative and non-normative life events.

The monograph of Dr. Natasha Angelova "Affiliation - a condition for belonging to a group" (University Publishing House "Neofit Rilski," 2012, p.156, ISBN 978-954-680-819-6) stands out with scientific significance in the proposed review.

The work is very well structured in terms of content, interpreting the theoretical and applied varieties of the relationship between affiliation and the binary cognitive system externality-internality. With scientific literacy and reasonable pragmatism, the author argues that affiliation is not only a process of connection and belonging, but also a characteristic of the personality, which is related to emotional coping strategies and external locus, carries the negative interpretation of lack of independence and ability to see and approach to life events.

In the third monograph, "Strategies for coping with stress" proposed for review (Publishing house of BAS "Prof. Marin Drinov," 2019, p. 286. ISBN 978-619-245-006-9) Natasha Angelova commented on her dissertation research results on "Social needs and cognitive dispositions determinants of coping strategies" by checking the relationship between three constructs:

1. Coping strategies that allow a person to master and respond to the stressful stimuli he encounters in his life;
2. Cognitive dispositions internality-externality expressed through localization of control.
3. Social needs that motivate the behavior of belonging to a group, measured by the methodology "Motivation for affiliation."
4. The proposed scientific work results prove the assumption of a connection between coping strategies, social needs for affiliation, and cognitive dispositions internality-externality in the localization of control.

Linguistically, the three monographs' exposition is characterized by conceptual correctness, logical arrangement, and connection of the parts.

4.2. Articles

The analysis of the articles presented in the list of publications in scientific and methodological terms is grouped based on scientific problems, as follows:

First direction: Publications with a focus on the psychology of family relations.

5 articles from the list of scientific articles and reports, respectively: [5], [10], [11], [13] [18], of which 3 are independent, and two are co-authored. In terms of content, the articles from this thematic group emphasize the research experience of Dr. Angelova to search for relationships between marital status, mental characteristics of the individual, and coping strategies for overcoming difficulties in various life situations.

Second direction: Affiliate-focused publications - 10 articles from the list of scientific articles and reports, respectively: [4], [6], [8], [12], [15], [17], [19], [20] [22], [24], of which 8 are independent and two are co-authored. These articles reveal the author's competencies in deriving the principles of social phenomena of communication, in the broader context of recognizing emotions and capturing information flow, forming attitudes and cognitive beliefs, and achieving insights in teaching and learning the formation of optimism.

Third direction: Publications with a focus on some necessary attitudes and mental states of the personality - 8 from the list of scientific articles and reports, respectively: [6], [7], [9], [14], [16], [21], [23], [25], of which 4 solo and 4 co-authored. All of them contain the scientific-analytical summaries of Chief Assistant Professor Natasha Angelova, Ph.D. in the field of theoretical and practical issues of personality psychology, the psychology of learning, and psychology of management. They offer strategies to encourage individual-personal thinking and behavior.

Conclusion: In its conceptual orientation, the articles prove the established skills of Dr. Angelova to work on urgent socio-psychological problems of the individual, family, group, and community.

In summary of item IV (4.1 and 4.2):

I find the presented by chief assistant professor Dr. Natasha Angelova own contributions to scientific and practical activities as adequately formulated and compatible with her research activity over the years. The attached reference is comprehensive, informative, formed correctly, and corresponded to its real achievements.

V. Teaching activity

From the reference of employment documentation of chief assistant Natasha Virmozelova Angelova, Ph.D., it is evident that she has a high teaching and extracurricular employment activity and is mainly engaged in the training of students from the Faculty of Philosophy, Faculty of Public Health and Sports, Faculty of Pedagogy, Technical College, Faculty of Science.

The diverse nature of the developed curricula for students of different specialties in the Bachelor's degree program is impressive, among which: Psychology of family relations (teaching in Bulgarian and English); Cognitive psychology (teaching in Bulgarian and English);

Conflict psychology (teaching in Bulgarian and English); Management psychology (teaching in Bulgarian); Child counseling (teaching in Bulgarian); Psychotherapy (teaching in Bulgarian); General psychology (teaching in Bulgarian).

To chief assistant professor Angelova have been assigned lecture courses (Cognitive psychology (teaching in Bulgarian and English); Counseling psychology (teaching in Bulgarian); Psychology of childhood and adolescence (teaching in Bulgarian); Psychology of communication (teaching in Bulgarian)) in Master's programs in Clinical Psychology, Criminal Psychology, Legal Psychology, School Psychology, Management Psychology.

The candidate was a scientific supervisor (from 2012 to 2018) on 5 diploma theses of students in bachelor's and master's programs in Psychology and 1 doctoral student in Pedagogical and Age Psychology. She is responsible for the Erasmus + program for the Department of Psychology and the Master program in Clinical Psychology. Natasha Angelova actively participates:

- in technical commissions for state exams and diploma defenses of students in bachelor's and master's programs;
- in updating curricula for bachelor's and master's degrees in Psychology;
- in the development and updating of curricula for bachelor's and master's programs in Psychology.

VI. Conclusion

The review of the documents and the analysis of the scientific production of Dr. Angelova lead to the summary that in her activity in harmonious unity are presented deep scientific interests; targeted scientific and applied research; active work in research projects; successful participation in scientific forums; sufficient experience in teaching and learning activities. The research interests of the candidate in the competition are focused on the family institution's significant socio-psychological problems, which complement the theory and practice of psychology of family relations with new topics from the system of scientific knowledge about personality and social roles and experiences in the family. The scientific problems discussed by Dr. Natasha Angelova are of theoretical and practical relevance and prospects. Her research results introduce significantly new elements in scientific knowledge, specify current socio-psychological concepts, and reveal prospects for improving the theory and practice of social psychology.

Having in mind the established scientific qualities and the in-depth teaching preparation of the candidate chief assistant professor Natasha Virmozelova Angelova, Ph.D. I propose to the esteemed scientific jury to vote positively and to propose to the Faculty Council to elect her to the academic position of "Associate Professor" in Social Psychology (Psychology of Family Relations) at the Faculty of Philosophy of SWU "Neofit Rilski."

23. 08. 2020.

V. Tarnovo

Scientific Jury Member:

/Prof. Dr. Daniela Tasevska /